

Przebieg
Kulawik

Prof. dr hab. n. med. **Joanna Domagała- Kulawik**

Warszawa, 2024-04-03

Instytut Nauk Klinicznych

Uczelnia Medyczna im. Marii Skłodowskiej-Curie, Warszawa

Ocena Rozprawy Doktorskiej

Lekarz medycyny Magdalena Maria Bazewicz

Tytuł:

Współczesne metody diagnozowania zapaleń błony naczyniowej.

Promotor

Dr hab. n. med. Janusz Skrzypecki

Zakład Fizjologii i Patofizjologii Eksperymentalnej Wydział Lekarsko-
Stomatologiczny Warszawski Uniwersytet Medyczny

Przedstawiona mi do oceny rozprawa doktorska jest zbiorem opublikowanych artykułów poświęconych diagnostyce nieinfekcyjnych zapaleń błony naczyniowej oka u dzieci i osób dorosłych. Forma rozprawy doktorskiej, która jest zbiorem publikacji wymaga nieco innej, niż było dotychczas w praktyce, roli recenzenta. Przedstawione prace były już pozytywnie ocenione przez recenzentów. Można domyślać się, że wysokiej klasy specjalistów sądząc z rangi czasopism, w których owe prace zostały opublikowane. Ograniczę się więc do prezentacji ogólnego wrażenia, jakie stwarza połączenie publikacji w jeden zbiór i jego znaczenie w dorobku naukowym Doktorantki.

Forma rozprawy

Zbiór obejmuje cztery prace:

1.

Effect of SOCS1 overexpression on RPE cell activation by proinflammatory cytokines. *Neurosci Lett.* 2016

2.

Clinical Utility of 18F-FDG PET/CT in the Work-up of Children with Uveitis. *Ocul Immunol Inflamm.* 2023

3.

Neurosyphilis cerebrospinal fluid findings in patients with ocular syphilis. *Ocul Immunol Inflamm.* 2021

4.

Ocular sarcoidosis in adults and children: update on clinical manifestation and diagnosis. *J Ophthalmic Inflamm Infect.* 2023

Lekarz medycyny Magdalena Maria Bazewicz jest pierwszą autorką wszystkich prac. Prace zostały opublikowane w latach 2016- 2023, w języku angielskim, w czasopiśmie posiadających współczynnik oddziaływania, wysoką punktację MEiN oraz znajdujących się w bazie PubMed. Forma Rozprawy jest typowa. Obejmuje kolejno: słowa kluczowe w języku polskim i angielskim, spis włączonych publikacji, wykaz stosowanych skrótów. Streszczenie w języku polskim i angielskim (każde zajmuje 3 strony) przedstawia zwięźle treść publikacji. Wstęp uzasadnia połączenia prac w jedną całość oraz założenie pracy po czym przedstawione są cele cyklu. Na kolejnych stronach znajdują się cztery pełne artykuły. Dysertację kończy podsumowanie i wnioski. Następnie przedstawione są zgody odpowiednich komisji bioetycznych oraz oświadczenia współautorów o ich wkładzie w przygotowanie publikacji.

Opis szczegółowy metodyki i wyników Rozprawy Doktorskiej

Jak wspominałam, prace były recenzowane, pozostaje mi więc uznać istotny wkład recenzentów poszczególnych publikacji w uznanie ich wartości.

Celem całości opracowania jest zbadanie mechanizmów nieinfekcyjnego zapalenia błony naczyniowej oka i ocena nowoczesnych metod diagnostycznych w rozpoznawaniu tej patologii. Badania dotyczyły dorosłych i dzieci. Dysertacja wpisuje się w aktualne zainteresowanie chorobami o podłożu immunologicznym i poszukiwanie nowych celów nowoczesnej terapii ukierunkowanej, biologicznej. Nic dziwnego, że wśród badanych przez Doktorantkę patologii znalazła się choroba nierzadka, nadal dość tajemnicza, jaką jest sarkoidoza oraz kiła, jednostka niesłusznie zapomniana.

Praca nr 1 jest wynikiem badania eksperymentalnego. W badaniu oceniano ekspresję supresora sygnalizacji cytokin 1 (Suppressor Of Cytokine Signaling 1 - SOCS1) w hodowli komórek nabłonka barwnikowego siatkówki. Wykazano, że nadekspresja SOCS1 wpływa wielorako na zależne od INF γ

wydzielanie cytokin i ekspresję cząstek adhezyjnych. Wyniki pracy wykazały złożoność procesów zapalnych w nabłonku i znaczenie badanej molekuly w tych procesach. Od czasu opublikowania wyników badania lek med. Magdaleny Bazewicz wiele prac potwierdziło kluczowe znaczenie SOCS1 w regulacji procesów zapalnych oraz jako celu terapii zaburzeń autoimmunizacyjnych. Praca pani Magdaleny Bazewicz jest pionierska w tym obszarze badawczym.

W publikacji nr 2 Autorka oceniała przydatność metody FDG PET/CT w diagnostyce pediatrycznego idiopatycznego zapalenia błony naczyniowej. Jest to praca retrospektywna. Analizie poddano wyniki panelu badań diagnostycznych zapalenia błony naczyniowej u 12 dzieci. Zwraca uwagę szeroki zakres przeprowadzonych badań poza PET/CT. Wykazano skuteczność metody PET z niskodawkową TK w rozpoznawaniu obustronnego zapalenia błony naczyniowej. Praca ma znaczenie praktyczne, potwierdza użyteczność nieinwazyjnej metody diagnostycznej.

Diagnostyce poświęcono również publikację nr 3, która dotyczyła kiły układu nerwowego i oczu. Objawy oczne mogą być pierwszą manifestacją kiły. Badanie retrospektywne przeprowadzone u 14 pacjentów miało na celu określenie znaczenia badania płynu mózgowo-rdzeniowego w rozpoznawaniu neuroinfekcji w przypadku kiły ocznej. Opis badanej grupy daje interesujący wgląd w aktualne metody diagnostyczne kiły oraz szczegółowo opisany obraz kiły ocznej u badanych chorych. 78% chorych prezentowało objawy oczne jako pierwsze symptomy choroby. Badanie płynu mózgowo-rdzeniowego okazało się bardzo cenne w toku diagnostyki. Praca ma obecnie bardzo duże znaczenie praktyczne- kiła pozostaje realnym zagrożeniem, szczególnie w współwystępowaniu z zakażeniem HIV.

Praca nr 4 jest pracą przeglądową poświęconą sarkoidozie oka. Sarkoidoza jest chorobą wielonarządową z najczęstszą lokalizacją w układzie oddechowym i układ oddechowy jest niejako punktem odniesienia w diagnostyce i ocenie zaawansowania tej choroby. Niestety, lokalizacja pozapłucna jest częsta i wymaga szczególnej uwagi wielu specjalistów. Bardzo cenne jest więc opracowanie pani Magdaleny Bazewicz dedykowane objawom ocznym. Miałam przyjemność oceniać inną pracę poświęconą temu zagadnieniu, co pozwala mi stwierdzić, że problem jest niedoszacowany. Omawiany artykuł jest obszerny, szczegółowo opisuje podjęty problem i jest opracowaniem w moim przekonaniu wyczerpującym. Praca jest zilustrowana cennymi tabelami i zdjęciami. Na podkreślenie zasługuje konstrukcja artykułu, ułatwiająca śledzenie istotnej treści. Oddzielnie opisano zmiany u dorosłych i dzieci, tym ostatnim poświęcając dużo uwagi z podziałem na dzieci poniżej i powyżej 5 r.ż. Opisano w szczególności zespół Blau/ Early Onset Sarcoidosis u małych dzieci. Wymieniono

znaczenie poszczególnych metod rozpoznawania sarkoidozy w sposób wyczerpujący, ale również krytyczny. W mojej ocenie opracowanie to powinno znaleźć się w wyczekiwanych zaleceniach krajowych odnośnie diagnostyki i postępowania w sarkoidozie.

Ocena Rozprawy Doktorskiej, uwagi

Rozprawa lek med. Magdaleny Bazewicz na stopień naukowy doktora nauk medycznych broni się sama. Cztery wartościowe publikacje: praca eksperymentalna, dwie prace retrospektywne oraz wyczerpująca praca poglądowa układają się w spójną całość. Należy podkreślić, że pierwszą autorką wszystkich artykułów jest pani Magdalena Bazewicz, przy czym porusza się swobodnie z wyczerpującą znajomością szerokiego zakresu zagadnień. Wszystkie prace spełniają kryteria wartościowego badania naukowego oraz mają, tak cenne obecnie, znaczenie praktyczne.

Mam drobne uwagi, które nie umniejszają znaczenia dysertacji. Brakuje mi dyskusji w języku polskim, wydaje się, że wzbogaciłaby podsumowanie pracy, jakkolwiek można ten niedosyt zaspokoić czytając kolejno każdy artykuł. Jako specjalistka patomorfologii uważam, że „błona naczyniowa” jest szerszym określeniem i może w tytule warto byłoby dodać nazwę- „oka”. We wstępie podano dane statystyczne z Holandii. Podejrzewam, że wynika to z braku danych rodzimych, co można będzie uzupełnić.

Podsumowanie

Biorąc pod uwagę wartość przedstawionej mi do recenzji pracy stwierdzam, że rozprawa doktorska lekarz medycyny Magdaleny Marii Bazewicz spełnia warunki określone w art. 187 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021r. poz. 478 ze zm.) i wnoszę do Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie lekarz medycyny Magdalenę Marię Bazewicz do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. Joanna Domagała-Kulawik

